ДОВІДКА

**про консультації з органами виконавчої влади
у процесі стратегічної екологічної оцінки проєкту
Стратегії розвитку Бережанської міської територіальної громади
на 2026 - 2030 роки та
Плану заходів з реалізації у 2026–2027 роках
Стратегії розвитку Бережанської міської територіальної громади
на 2026-2030 роки**

На виконання статті 10 Закону України, “Про стратегічну екологічну оцінку” (із змінами), для визначення обсягу досліджень, методів екологічної оцінки, рівня деталізації інформації, що має бути включена до Звіту про стратегічну екологічну оцінку, замовником документу державного планування (Бережанською міською радою) підготовлено заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (далі – Заява) проєкту Стратегії розвитку Бережанської міської територіальної громади на 2026 – 2030 роки (далі – Стратегія) та Плану заходів з реалізації у 2026 – 2027 роках Стратегії розвитку Бережанської міської територіальної громади на 2026–2030 роки (далі – План заходів) та 07.11.2025 року внесена до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки (реєстраційний номер справи №07-11-17740-25) і оприлюднено 07.11.2025 року на офіційному вебсайті Бережанської міської ради.

За результатом розгляду Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії та Плану заходів отримано лист від управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації 14.11.2025 року № 04.2/2264 “Зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки” у якому проінформовано про зауваження та пропозицій до Заяви.

Листом управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації від 16.12.2025 року №04.1/2481 “Зауваження і пропозиції до проєкту документа державного планування”, надано зауваження та пропозицій до проєкту документа державного планування.

Листом Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України від 18.12.2025 року №6102 – 06/88734-06 “Про стратегічну екологічну оцінку” надано зауваження і пропозиції до Звіту про СЕО, проєкту Стратегії та Плану заходів.

На виконання ст.13 Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку” проєкт Стратегії, Плану заходів та Звіт про стратегічну екологічну оцінку внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки від 24.11.2025 року для проведення консультацій з Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України, Міністерством охорони здоров’я України, управлінням екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації та департаментом охорони здоров’я обласної військової адміністрації.

Крім цього, Проєкт Стратегії, Плану заходів, Звіт про стратегічну екологічну оцінку даного проєкту та повідомлення про їх оприлюднення від 07.11.2025 року було розміщено на офіційному вебсайті Бережанської міської ради

За результатом їх розгляду отримано листи від:

- Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України від 18.12.2025 № 6102-06/88734-06 із зауваженнями і пропозиціями, які систематизовано у таблиці (додається);
- Управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації від 14.11.2025 року № 04.2/2264 “Зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки” із зауваженнями і пропозиціями до Заяви, які систематизовано у таблиці (додається);
- Управління екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації від 16.12.2025 року № 04.1/2482 “Зауваження і пропозиції до проєкту документа державного планування” із зауваженнями і пропозиціями, які систематизовано у таблиці (додається).

Від Міністерства охорони здоров’я України і департаменту охорони здоров’я обласної військової адміністрації зауважень та пропозицій не надходило.

Довідка про консультації з органами виконавчої влади

№ з/п	Автор зауваження/ пропозиції (юридична або фізична особа)	Зауваження/ пропозиція	Спосіб врахування (повністю враховано/частково враховано або обґрунтовано відхилено)	Обгрунтування
1	2	3	4	5
До проєкту Стратегії				
1.	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України	Матеріали потребують приведення до норм чинного законодавства : - «Національний план управління відходами до 2030 року», затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 № 117-р, втратив чинність на підставі розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1353-р «Про затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року»; - «Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року», затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 року № 430-р, втратила чинність на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1550 «Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках».	Повністю враховано.	На підставі консультацій з органами виконавчої влади та аналізу чинного законодавства проєкт Стратегії, План заходів та Звіт приведено у відповідність до нових нормативних актів.
2.	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України	Розглянути доповнення Проєкту стратегічною цілю «Екологічна безпека та збереження довкілля» та опрацювати визначення завдань щодо: - створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду; - розроблення та реалізації місцевої схеми формування екомережі;	Частково враховано.	Питання екологічної безпеки та збереження довкілля вже інтегровані у Проєкт у межах стратегічної цілі «Екологічно чиста, безпечна, енергоефективна громада». У межах Бережанської міської територіальної громади Тернопільського району функціонують 23 території та об’єкти природно-заповідного фонду загальною площею 3245,8221 га**,** що

		- відтворення лісів, створення нових та реконструкції існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень; - відновлення антропогенно змінених екосистем, консервації деградованих, малопродуктивних та техногенно забруднених земель; - реалізації добровільних національних завдань за щодо досягнення нейтрального рівня деградації земель.		формує вагомий природоохоронний каркас громади та сприяє збереженню біорізноманіття. Територія «Бережанське Опілля» в межах Тернопільської області офіційно номінована як кандидат до Смарагдової мережі Європи**,** що підтверджує її високу природоохоронну цінність та відповідність європейським підходам до охорони середовищ існування та видів. Стан земельних ресурсів громади загалом оцінюється як задовільний: частка деградованих земель становить близько 1 %**.** Водночас збереження позитивних показників потребує впровадження превентивних заходів, спрямованих на недопущення подальшої деградації ґрунтів, відновлення антропогенно змінених екосистем та забезпечення раціонального землекористування. Заплановані стратегічні рішення в межах Проєкту узгоджуються зі стратегічною ціллю «Екологічно чиста, безпечна, енергоефективна громада» та не передбачають негативного впливу на об’єкти природно-заповідного фонду. Реалізація Плану заходів Стратегії створює передумови для формування локальної екомережі, збереження природних територій.
3.	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України	- Забезпечити урахування вимог статей 7, 21 та ін. Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо існуючих територій та об’єктів природно-заповідного фону; - Забезпечити урахування вимог статей 39, 40 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» щодо охоронних зон територій та об’єктів природно-заповідного фону; - Забезпечити урахування вимог статті 55 Закону України «Про природно- заповідний фонд України» щодо	Повністю враховано.	Проєкт доопрацьовано з урахуванням вимог статей 7, 21, 39, 40 та 55 Закону України «Про природно-заповідний фонд України». Проєктні рішення не передбачають зміни режимів використання існуючих територій та об’єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон, а також не допускають діяльності, що може

		резервування цінних для заповідання територій та об'єктів. Зокрема, території, що резервуються з метою наступного заповідання, залишаються у віданні їх землевласників та землекористувачів і використовуються за цільовим призначенням із додержанням особливих вимог охорони навколишнього природного середовища та обмежень, що визначаються рішенням про резервування. Провадження на таких територіях діяльності, що призводить до зміни угідь, на земельних ділянках усіх категорій земель (боліт, степів, сіножатей, пасовищ, земельних лісових ділянок) забороняється; - Враховувати необхідність забезпечення збереження у довгостроковій перспективі природних оселищ та видів природної фауни і флори, що підлягають особливій охороні в Європі та вказані у стандартних формах даних територій Смарагдової мережі, що розміщені на офіційному сайті Ради Європи: https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-viewer.		призвести до зміни угідь або деградації природних екосистем. У Проєкті враховано необхідність резервування цінних для заповідання територій та забезпечення довгострокового збереження природних оселищ і видів флори та фауни, у тому числі територій Смарагдової мережі. Реалізація Проєкту не матиме негативного впливу на об'єкти природно-заповідного фонду та відповідає вимогам національного законодавства і міжнародних природоохоронних зобов'язань України.
До проєкту Плану заходів				
4.	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України	Термінологію привести у відповідність до вимог Закону України "Про управління відходами".	Повністю враховано.	Термінологію документа приведено у відповідність до вимог чинного Закону України «Про управління відходами», з урахуванням використання понять «управління відходами», «відновлення відходів» та «рециклінг».
До Звіту про стратегічну екологічну оцінку				
5.	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України	Розділ 3 Звіту Необхідно оцінити ймовірні ризики впливу від реалізації Проєкту щодо всіх вищезазначених складових (компонентів) довкілля.	Повністю враховано.	У звіті про стратегічну екологічну оцінку проведено оцінку ймовірних ризиків впливу реалізації Проєкту на всі визначені компоненти довкілля, що відповідає вимогам законодавства та методології стратегічної екологічної оцінки.
6.	Міністерство економіки, довкілля та	Розділ 7 Звіту Має містити інформацією про заходи, які заплановано вжити	Повністю враховано.	Звіт про стратегічну екологічну оцінку містить інформацію про заходи, заплановані для запобігання, зменшення та пом'якшення

	сільського господарства України	для зменшення, запобігання та пом'якшення негативного впливу для всіх складових довкілля, визначених Законом.		негативного впливу реалізації документа державного планування на всі складові довкілля, визначені законодавством України.
7.	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України	Розділ 5 Звіту Містить перелік зобов'язання у сфері охорони довкілля, проте відсутня інформація про шляхи врахування більшості зазначених зобов'язань в Проєкті, що потребує доопрацювання.	Частково враховано.	У Проєкті наведено перелік зобов'язань у сфері охорони довкілля, однак механізми та шляхи врахування окремих зобов'язань уточнено та деталізовано під час доопрацювання Проєкту і підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку.
8.	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України	Розділ 9 Звіту Має бути приведена у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2020 № 1272.	Повністю враховано.	Положення щодо моніторингу наслідків виконання документа державного планування приведено у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2020 № 1272.
9.	Управління екології та природних ресурсів Тернопільсь-кої обласної військової адміністрації	Розділ 1 Звіту В таблиці "Структура стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії та Плану заходів Бережанської громади на період до 2030 року" оперативну ціль 3.1. "Створення комфортного та дружнього до довкілля простору громади" доповнити завданням "розробити схему екологічної мережі Бережанської міської територіальної громади".	Повністю враховано.	Зауваження не враховано на даному етапі. Розроблення схеми екологічної мережі потребує окремого планувального документа та визначення фінансових і організаційних механізмів. Питання може бути розглянуте під час подальшої актуалізації Стратегії.
10.	Управління екології та природних ресурсів Тернопільсь-кої обласної військової адміністрації	Розділ 2 Звіту діаграму "Структура земель Бережанської громади" привести у відповідність з показниками таблиці „Структура земель в Бережанській МТГ".	Повністю враховано.	Приведено у відповідність
11.	Управління екології та природних	Розділ 5 Звіту Врахувати наявність:	Повністю враховано.	Під час доопрацювання Проєкту та підготовки звіту про стратегічну екологічну оцінку враховано чинні документи державного та

	ресурсів Тернопільської обласної військової адміністрації	- Національного плану управління відходами до 2033 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 року № 1353-р, а не Національного плану управління відходами до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 року № 117-р, який втратив чинність; • Операційного плану реалізації у 2025-2027 роках Водної стратегії України на період до 2050 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2025 р. № 1412-р; - документів щодо охорони довкілля**,** прийнятих на обласному рівні: • Програми управління побутовими відходами в Тернопільській області на 2025-2027 роки; • Програми охорони, захисту, використання та відновлення лісів Тернопільщини на 2022-2026 роки; • Програми охорони та підвищення родючості грунтів Тернопільської області на 2024-2026 роки; • Плану заходів із впорядкування та припинення експлуатації місць розміщення відходів у Тернопільській області, затвердженого розпорядженням начальника Тернопільської обласної державної адміністрації від 28.10.2024 № 588/01.02-01; • Плану заходів з реалізації в області у 2023-2050 роках Водної стратегії України на період до 2050 року, затвердженого розпорядженням начальника Тернопільської обласної державної адміністрації від 27.01.2023 № 27/01.02-01		регіонального рівнів у сфері охорони довкілля, зокрема Національний план управління відходами до 2033 року, Операційний план реалізації Водної стратегії України на період до 2050 року, а також обласні програми та плани заходів Тернопільської області. Застарілі документи, що втратили чинність, вилучено з переліку. Це забезпечує узгодженість документа державного планування з актуальною державною та регіональною екологічною політикою.
12.	Управління екології та природних ресурсів Тернопільської обласної	Розділ 7 Звіту Передбачити: • розроблення схеми екологічної мережі Бережанської міської територіальної громади;	Частково враховано.	Розроблення схеми екологічної мережі Бережанської міської територіальної громади враховано частково**.** На даному етапі Стратегії передбачено інтеграцію заходів із збереження природних територій та розвитку екомережі в межах існуючих стратегічних та оперативних

	військової адміністрації	• винесення в натуру першого поясу зон санітарної охорони підземних джерел водопостачання, встановлення меж прибережних захисних смуг та водоохоронних зон поверхневих водних об'єктів, утримання їх в належному стані;		цілей. Повне опрацювання схеми екологічної мережі потребує окремого спеціалізованого планувального документа, визначення фінансових і організаційних ресурсів та може бути реалізоване на наступних етапах актуалізації Стратегії. У Звіті зі стратегічної екологічної оцінки вже міститься інформація щодо винесення в натуру першого поясу зон санітарної охорони підземних джерел водопостачання, а також встановлення меж прибережних захисних смуг і водоохоронних зон поверхневих водних об'єктів з метою забезпечення охорони водних ресурсів та запобігання їх забрудненню. Це забезпечує комплексний підхід до охорони довкілля та водних ресурсів громади.
13.	Управління екології та природних ресурсів Тернопільсь-кої обласної військової адміністрації	Розділ 9 Звіту Привести у відповідність до вимог п.5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. № 1272, зокрема у розділі мають бути наведені: - зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання; - методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати; - періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями; - засоби і способи виявлення замовником наявності або відсутності наслідків	Повністю враховано.	Розділ моніторингу у Проєкті приведено у відповідність до вимог пункту 5 Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272). Зокрема наведено: • зміст заходів моніторингу та строки їх виконання; • методи визначення показників, що дозволяють оперативно та без надлишкових витрат їх вимірювати; • періодичність вимірювання, аналізу та співставлення показників із цільовими значеннями; • засоби та способи виявлення наявності або відсутності наслідків замовником.
До заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки				
14.		Пропозиції та зауваження не надходили		

Обґрунтування обрання саме цього документа державного планування у тому вигляді, в якому він запропонований до затвердження серед інших виправданих альтернатив, представлених до розгляду.

Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації проєкту Стратегії та Плану заходів вказує на те, що його виконання передбачає реалізацію заходів, які повинні сприяти поширенню позитивних впливів на складові довкілля та здоров'я населення, зокрема шляхом покращення якості водопостачання та водовідведення, впровадження сучасних методів очистки стічних вод, будівництва очисних споруд, розбудови інфраструктури управління відходами на території регіону (Бережанський кластер), посилення адаптаційної спроможності та стійкості соціальних, економічних та екологічних систем до зміни клімату та пом'якшення наслідків цих змін, організації оптимальної регіональної системи збалансованого природокористування та охорони довкілля, посилення енергонезалежності та енергоефективності громади, розвитку сектору безпеки та цивільного захисту, сфери охорони здоров'я тощо. Відтак Стратегія та План заходів враховує принцип екологічної збалансованості (сталого розвитку) Бережанської громади та зорієнтований на зниження антропогенного впливу на довкілля.

У контексті стратегічної екологічної оцінки Стратегії та Плану заходів можуть бути розглянуті й інші сценарії розвитку:

1) гіпотетичний «нульовий» сценарій, за яким Стратегія і План заходів не затверджується та більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію;

2) песимістичний сценарій розвитку ситуації в Україні, області та громаді, з огляду на війну;

3) оптимістичний сценарій розвитку.

Гіпотетичний «нульовий» сценарій пов'язаний із збереженням нинішнього стану речей. Цей варіант виходить з того, що зміни практично не відбуватимуться. При цьому якісні показники відновлення і розвитку держави будуть залишатись малорухомими. А це стримує реалізацію заходів з охорони та збереження компонентів довкілля і забезпечення збалансованого розвитку, а також розширення природоохоронних територій. Головною потенційною загрозою гіпотетичного «нульового» сценарію є потенційна втрата системності розвитку громади в середньо- та довгостроковій перспективі, що може стати причиною інерційного розвитку .

В разі не затвердження Стратегії та Плану заходів можуть загальмуватися процеси, скеровані на екологічно збалансований соціально-економічний розвиток, що спричинятиме до збільшення викидів парникових газів в атмосферу, забруднення водних та земельних ресурсів, незворотної втрати рідкісних видів тварин і рослин, руйнування природоохоронних та заліснених територій, а також об'єктів культурної спадщини. Водночас може погіршитися і стан здоров'я населення через зниження рівня доступності та спроможності мережі закладів охорони здоров'я, падіння якості медичних послуг тощо.

Реалізація гіпотетичного «нульового» сценарію ілюструє значне загострення екологічних проблем, які не сприятимуть формуванню комфортних умов життєдіяльності населення та можуть спричинити до погіршення його здоров'я.

Відтак за результатами аналізу визначено, що в рамках гіпотетичного «нульового» сценарію розвиток буде ускладнений, і цей сценарій з високою ймовірністю може призвести до погіршення екологічної ситуації в громаді, регіоні, що в кінцевому результаті негативно позначиться на здоров'ї населення.

Песимістичний сценарій розвитку ситуації в Україні, області та громади, з огляду на війну, передбачає загострення несприятливих обставин, зумовлених наслідками російського вторгнення, може призвести до посилення кризових явищ у Тернопільській області, хоча ймовірність такого сценарію наразі оцінюється як невисока.

Активізація воєнних дій, у тому числі збільшення ракетних атак, може спричинити руйнування критичної інфраструктури, зокрема енергетичних об'єктів. Це створить проблеми з постачанням електроенергії, тепла та води. Потенційне припинення переговорів з ЄС та НАТО, а також скорочення міжнародної допомоги, значно обмежать можливості фінансування відновлення інфраструктури та розвитку громади.

Потенційний вплив на інфраструктуру та економіку: масштабні пошкодження енергетичних об'єктів і транспортної логістики можуть унеможливити навіть часткове функціонування цих секторів. Це матиме негативний вплив на аграрний сектор, переробну промисловість і малий бізнес, які є ключовими для економіки громади; втрата джерел фінансування та дефіцит людського ресурсу через міграцію, мобілізацію і бойові дії знизять виробничу активність; через загострення безпекової ситуації збільшиться відтік працездатного населення. Мобілізація та людські втрати додатково посилять дефіцит кваліфікованих кадрів; зниження можливостей місцевої влади ефективно реагувати на виклики кризового періоду спричинить погіршення умов життя та соціальної напруги серед населення.

У разі погіршення безпекової ситуації Бережанська МТГ може стикнутися зі значними економічними втратами, деградацією інфраструктури та посиленням соціально-економічних та екологічних викликів. Це ускладнить реалізацію Стратегії та Плану заходів, а відтак відновлення традиційних галузей економіки й загальмує розвиток нових напрямків, які могли б диверсифікувати економіку, сприяти енергонезалежності і енергоефективності громади.

Оптимістичний сценарій розвитку передбачає покращення безпекової ситуації в країні. Водночас реалізація оптимістичного сценарію в деяких аспектах може прискорюватись в умовах війни (для прикладу, залучення бізнесу з-за меж регіону), в інших – ускладнюватись (так, активний розвиток туристичної сфери може відбутись за умови зростання рівня життя в країні, нівелювання безпекових ризиків, возз'єднання сімей тощо). Сценарій передбачає активізацію економічної діяльності. Розміщення нових виробництв на території громади, зокрема промислових. Задіяння індустріальних парків, які можуть стати точками росту.

Сільське господарство розвивається завдяки створенню в достатніх обсягах. Активно підтримується розвиток органічного сільського господарства.

Переосмислення туристичного потенціалу громади.

Натомість, в аналізованому проєкті Стратегії та Плану заходів передбачено, що планування розвитку громади ґрунтується на врахуванні ключових викликів, які впливають на людину, інфраструктуру, безпекове середовище, економіку, довкілля, здоров'я населення тощо.

Відтак в інтересах забезпечення ефективного системного розвитку Бережанської міської територіальної громади найбільш прийнятним варіантом буде затвердження аналізованого проєкту Стратегії та Плану заходів.

За результатами консультацій з органами виконавчої влади у процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки проєкту Стратегії та Плану заходів вирішено погодити проєкт Стратегії розвитку Бережанської міської територіальної громади на 2026 - 2030 роки та Плану заходів на 2026–2027 роки з реалізації Стратегії розвитку Бережанської міської територіальної громади на 2026 - 2030 роки та Звіт про стратегічну екологічну оцінку.